

blive Led og Del allerede af den nu forelagte Finanslov.

De Betragtninger, jeg vil tillade mig at fremkomme med, dreie sig først og fremmest om Finanslovsforslagets Indtægtsfide. Det at finde en Skatteform, som ikke paa en eller anden Maade eller fra en eller anden Side vilde give Anledning til Misforpielse og Klage, er en Op-gave, som tilvisse kan anses for at være uløselig. Hvis vi derfor vilde gennemgaa hele vort Stattesystem, er det meget muligt, at vi ikke kunde finde en eneste Post, mod hvilken der ikke kunde reises Indsigelser. For at nævne nogle enkelte, mod hvilke der kunde reises Bespiet Klage, og som det ganske sikkert vilde være rigtigt at tage under Overveielse i det Tilfælde, man vil gaa saa vidt at foretage gennemgribende Forandring i hele vort Stattesystem, skal jeg tillade mig f. Ex. at anføre visse Dele af Stempel- afgifterne, Retsportlerne, Afgifter paa Overdragelse af faste Eiendomme, Afgifter, som der ganske vist kan siges en Del imod. Men naar man ikke vil gaa til en fuldstændig gennemgribende Reform af Stattesystemet, vilde jeg anse det for at være det heldigste at indskrænke sig til enkelte andre Afgifter, som under deres nuværende Skikkelse og vore nuværende økonomiske Forhold ere særlig trykkende. Der skal jeg navnlig fremhæve Skibsafgiften og visse Told-satser. Jeg erkender, at det ganske vist ofte er en dristig Finanspolitik, som i Virkeligheden viser sig at være den heldigste; men fra den anden Side er det under alle Omstændigheder Klogest og forsigtigst, ligesom det ogsaa under vore politiske Forhold vil være nødvendigt, at gaa frem med saa megen Varsomhed, at man for hvert enkelt Skridt, man tager, for hvert enkelt Led, der føies ind i Stattesystemet, er sikker paa, at man fuldt og helt kan overse Sammenhængen og Konsekvenserne. Men netop naar man gjør sig dette til Princip, falder ogsaa enhver berettiget Indvending bort, som kan reises imod at foretage saadanne Forandringer, som maa anses for ganske særlig paa-trængende.

Det første Spørgsmaal, der paatrænges sig, naar der er Tale om Stattereformer, er selvfølgelig om den almindelige finansielle Status. Slette Stattereformer ere nu saa godt som nødvendige Følge af slette finansielle Tilstande; de sletteste og mest trykkende Afgifter fremkomme, uaar man i et vist Diæblik maa gribe til hvilket som helst Midler for at kunne dække Statskassens Fornødenheder, og under saadanne Forhold maa selvfølgelig Befolkningen finde sig i selv meget trykkende Byrder, i det Diæblik Statens Vel kræver det. Men saa meget mere gyldigt Krav have de da ogsaa paa, at naar Finansernes Tilstand tillader det, der da foretages de Lettelser og Forandringer, som den økonomiske Udvikling nødven-

diggjør. I saa Henseende behøver jeg neppe at gjøre opmærksom paa, at vor finansielle Status er meget gunstig, saa gunstig, som den maafte ikke nogensinde tilforn har været. Ser man paa Statsregnskabet, der ender den 31. Marts d. A., viser det en samlet Statsgjæld af 203 Millioner, medens derimod samtlige Aktiver, jydsk-synske Statsbaner, ansatte efter deres Anlægsfum, de sjællandske Baner, ansatte til Kjøbesummen, og Kassebeholdningen tilsammen andrage over 210 Millioner, saaledes at Aktiverne overstige Passiverne med mere end 7 Millioner. Nu maa det ganske vist erkendes, at man ikke kan opføre navnlig de jydsk-synske Baner som et egentlig Aktiv til den Værdi, som deres Anlægsfum beløber sig til. Naar man vilde ansette dem til en Værdi i Forhold til den Indtægt, de give, og i Forhold til de sjællandske Baner, vilde Værdien neppe blive mere end en Trediedel af Anlægssummen. Men selv om man derfor vilde reducere de samlede Aktivers Værdi med 50 Millioner, saaledes at den blev ialt 160 Millioner, vilde man alligevel have en meget gunstig finansiell Tilstand. Ganske det Samme gjælder Forholdet mellem de aarlige Indtægter og Udgifter. Naar man tager Statsregnskabet for 1879—80, fremviser det et nominelt Overskud af 1 Million, men i Realiteten er der et Overskud af 6,300,000 Kr., naar man paa den ene Side fra-drager Kontoen for „Forbrug af Formue og Stiftelse af Gjælt“ og paa den modsatte Side den tilsvarende Konto, hvilke Konti kun forsaavidt have finantiel Betydning, som de Anstaltelser, der opføres paa Kontoen „Erhvervelse af Formue“, ganske vist ingenlunde altid svarer i Værdi til den Sum, som de bogføres for. For 1880—81 er der et nominelt Overskud af 4,200,000 Kr. og et virkeligt Overskud af over 8,000,000 Kr. Det oprindelige Finanslovsforslag for 1881—82, som jo er normgivende for den midlertidige Bevilling, under hvilken vi for Die-blikket leve, viste et nominelt Overskud af 1,300,000 og et virkeligt Overskud af 6,000,000 Kr. Naar jeg endelig tager det nu forelagte Forslag, da viser det et nominelt Underkud af 2,600,000 Kr., men et virkeligt Overskud af over 4,300,000. Naar dertil endvidere erindres, at Poster til Beløb af en Million og tre eller firehundredetusinde Kroner gaa igjen fra den sidst forelagte Finanslov, og altsaa maa anses for at være besparede det Aar, som de i Virkeligheden vedkomme, da vil jo det virkelige Overskud ogsaa paa nærværende Finanslovsforslag være omtrent 6,000,000. Det er nu meget langt fra, at jeg vilde anbefale, at man skulde benytte hele dette Overskud til Lempelse, Nedsættelse eller Indlægning af de bestaaende Statter; men jeg tror, at, naar man anvender et Beløb af f. Ex. 2,000,000 Kr., som vil være tilstrækkeligt til at afhjælpe de mest trykkende og uhensigtsmæssige